

Asielzoekers Integratie Zemst vzw

Jaarverslag 2003

AZIZ vzw is opgericht in 2001 door personen die zich vrijwillig inzetten voor de asielzoekers in het opvangcentrum van het OCMW te Zemst. De statuten beschrijven drie doelstellingen: "humanitaire ondersteuning van asielzoekers en vluchtelingen, ondersteuning van het integratieproces van vluchtelingen, bevordering van een vluchtelingvriendelijk klimaat in Zemst door middel van informatie en activiteiten voor de bevolking".

AZIZ profileert zich openlijk als een groep die zich afzet tegen racisme en vreemdelingenhaat.

1) Activiteiten ten gunste van de asielzoekers

AZIZ slaagde er ook in 2003 in om diverse nuttige en ontspannende activiteiten voor de asielzoekers van het Lokaal Opvang Initiatief (LOI) van OCMW Zemst te organiseren of te regelen:

- tafeltennis: dankzij een samenwerking met KWB Zemst, kunnen de asielzoekers van het Lokaal Opvangcentrum iedere maandagavond vanaf 20u in het Parochiecentrum gaan sporten. De avonden zijn een welkome afleiding en een brug om contacten te leggen. (zie kader onder) Contactpersonen: Agnes Cruysweegs en Peter De Backer
- voetbal: kan niet regelmatig, wegens dure lidgelden en de competities. Op 12 en 26 mei, 8 en 23 juni en 29 sept. speelden diverse clubs in Zemst een match zaalvoetbal tegen de asielzoekers. Tijdens de vakantiemaanden namen asielzoekers van Zemst deel aan de voetbal van WIV (Werkgroep Integratie Vluchtelingen) in het Vrijbroekpark te Mechelen. Contactpersoon: Jan Colebrants en Agnes Cruysweegs
- computerlessen, toegang tot internet en e-mail: om de nodige basisvaardigheden aan te leren zodat de asielzoekers daarna naar een professionele opleiding (bv van Open School) kunnen doorstromen (in dit opzicht verdedigen we dezelfde visie als ten opzichte van de lessen Nederlands). Contactpersoon: Gilbert Desmet
- praatcafé: iedere 2de dinsdag van de maand. Uitwisseling en gezelligheid voor wie erop af komt. Contactpersoon: Josée Goethals en Agnes Cruysweegs
- lessen Nederlands: AZIZ kwam met het Vast Bureau OCMW overeen dat de eerste lessen NL best in het OCMW Zemst gebeuren, maar dat, in principe na 3 maanden en in bepaalde gevallen ook vroeger, doorverwijzing naar lessen Nederlands in Mechelen mogelijk is. Dankzij een goed contact met het Huis van het Nederlands te Mechelen begeleiden AZIZ-leden asielzoekers van Zemst in deze overstap. Meerdere AZIZ-leden stellen zich beschikbaar om bijlessen NL te geven aan mensen die de professionele lessen volgen. Contactpersonen: Josée Goethals en Agnes Cruysweegs
- natuurwandeling: AZIZ wil met asielzoekers die in het LOI verblijven en met ontvankelijk verklaarde, erkende en geregulariseerde vluchtelingen die in de regio wonen, enkele mooie natuurgebieden van Vlaanderen bezoeken en in familiale sfeer ontspannen. Wereldwinkel Zemst schonk een startsubsidie. Op 25 okt. gingen een 25-tal personen naar het Afrikamuseum en het bos van Tervuren. Contactpersonen: Eric Nobels (die zowel KVNS als AZIZ vertegenwoordigt) en Josée Goethals
- bijstand allerlei: in de afgelopen tijd zijn meerdere asielzoekers begeleid bij hun contacten met huiseigenaren, tolken, advocaten, VDAB, werkgevers ... AZIZ wordt daarbij gesteund door de koepels OCIV te Brussel en HAVEN te Antwerpen. De vreemdelingen kennen de hulpverleningsinstanties niet goed, slagen er (nog) niet in hun zaak duidelijk uit te leggen (door gebrekkige taalkennis), kunnen zich niet adequaat verdedigen wanneer een Belg uitvluchten zoekt (weinig achtergrondinformatie) enz. Telkens opnieuw is duidelijk dat de begeleiding noodzakelijk is. Contactpersonen: Agnes Cruysweegs en Josée Goethals

Uit het ledenblad KWB Zemst, Nr 3 januari 2004

"Tafeltennis

In samenwerking met AZIZ werd een tijd geleden gezocht wat KWB kon betekenen voor de asielzoekers die in onze parochie verblijven. Wat doorgaans een "ver van mijn bed show" blijft, is bij KWB een concreet iets geworden. Eén van de grote noden van asielzoekers is immers te kunnen sporten. Lidmaatschap van een reguliere sportclub is onbetaalbaar voor het kleine budget waarover deze mensen beschikken. Daarom kon, na overleg met de KWB leden die elke week tafeltennis komen spelen, een aanbod gedaan worden naar deze mensen toe. Dit resulteert in het wekelijks deelnemen aan het tafeltennis van een aantal mensen uit het asielcentrum en wat eerst onwennig was (bv door de taalbarrière) is nu stilaan algemeen aanvaard. Als dit geen integratie is. Met deze willen we ook de KWB leden die komen tafeltennis spelen, bedanken voor de openheid tegenover de asielzoekers."

Andere activiteiten ten gunste van de asielzoekers

AZIZ-leden gingen samen met asielzoekers van het LOI Zemst naar diverse activiteiten of feesten:

- body building & fitness in het jeugdhuis Rzoezie, Mechelen
- de dierentuin van Antwerpen op zaterdag 1 maart (met subsidie van de vzw OEVER)
- Pannenkoekenfeest in het Centrum van OCMW Zemst op zondag 27 mei
- wereldrestaurant van de Wereldwinkel Zemst op zondag 9 maart
- Esperanza actie in Antwerpen op zaterdag 10 mei
- Manumundo festival in Boom op zondag 11 mei
- Stadswandeling 'Mechelen, sociaal bekeken' op woensdag 28 mei o.l.v. E. Nobels
- Soirée Tropical, Zemst-Eppegem op zaterdag 5 juli
- Hulp en ondersteuning van de Afghaanse actievoerders in de kerk van Elsene, juli-aug
- Hulp en ondersteuning van de Iraanse actievoerders op de campussen ULB en VUB Brussel
- Begeleiding naar workshop 'Kunst op de vlucht' en deelname aan de stand van Globe Aroma op de Kerstmarkt te Brussel
- Zoeken en verdelen van huisraad, speelgoed, kleren ... voor ontvankelijk verklaarde asielzoekers die zelfstandig gaan wonen.

Overlijden van Ildar

Ildar, heette hij. Een verzorgde, rijzige man, op één of andere manier van Oezbekistan naar België gekomen. Hij leerde Nederlands met een intensiteit en interesse die voor iedere leerkracht aan anderstaligen hartverwarmend is. Zijn Russisch-Nederlands woordenboek was zijn trouwe kompaan. In de boekhandel Fnac bracht hij uren door: geen geld om te kopen maar des te meer zin om te studeren. Elke morgen begroette hij me met een gemeente groet en een nieuwe uitdrukking die hij ontdekt had. Op zijn tafel in de klas lag steevast een exemplaar van de gratis krant 'Metro', met in de kantlijn vertalingen die hij maakte. Soms moest ik zijn enthousiasme intomen: niet iedereen was toe aan woordenschat buiten het dagelijkse reilen en zeilen.

En toen was hij dood. Zelfmoord.

Na een positief advies van de Dienst Vreemdelingenzaken was er een negatief gekomen en een uitwijzingsbevel. Alle hoop, verwachtingen, toekomstplannen, later ook voor zijn vrouw en twee kinderen, met één papier weg.

We hebben wel met vijftig mensen rond zijn kist gestaan. Lesgevers, hulpverleners, medestudenten, vluchtelingen uit de hele wereld. Verdriet en machteloosheid in alle talen.

Renilde Janssens, Centrum Basiseducatie Vilvoorde

Klusjeswerk

AZIZ bemiddelde een klusje voor 2 asielzoekers in de basisschool De Zonnewijzer

Naar het voorbeeld van AZIZ schakelde het OCMW Zemst asielzoekers van het LOI in bij de start van de renovatie van de boerderij op het terrein.

Vredesfeest

Het feest op zaterdag 27 dec, bracht een heel divers publiek van 116 personen samen in d'Oude School van Weerde. Na een eenvoudig diner, bereid door Belgen, Iraakse Koerden en een Palestijn, werd een toelichting gegeven over Forum Asiel en Migratie en de vier actiepunten (zie onder). Na dit ernstig intermezzo traden Tsjetsjenen, Koerden, Iraniërs, een Belg en een Palestijn op met muziek en dans. Er was stemming en er werd gefeest tot in de kleine uurtjes. Dit familiaal feest bracht Belgen en nieuwkomers samen en gaf de ontheemden een beetje troost voor het gemis aan hun eigen familie.

Schenken van AZIZ ten behoeve van de asielzoekers in het LOI van OCMW Zemst

AZIZ kocht met een gift van de vzw OEVER, samenwerkingsverband van katholieke organisaties,

- 15 tweedehands fietsen voor gebruik door de personen van het LOI (280 €)
- een degelijke tennistafel die tegen vocht bestand is (508€)

Beide aankopen werden yrt beschikking gesteld aan het OCMW Zemst t.g.v. de asielzoekers.

De aankoop van een gereedschapskoffer werd terugbetaald door OCMW Zemst.

Sympathisanten en leden van AZIZ schonken computers en printers voor de computerlessen.

De eerste 2 computers die opgesteld werden in de basisschool De Meert, werden gestolen.

De andere computers en de printers zijn opgesteld ten huize van Gilbert Desmet, waar ook de computerlessen voor de asielzoekers plaats vinden.

2) Bewustmaking van de bevolking

- AZIZ stelde aan de gemeente Zemst voor om met de opbrengst van het **TOBIN-project** een schoolproject en een informatieve avond voor leraren en ouders te organiseren rond het thema 'vooroordelen'. Er kwam een samenwerking tot stand tussen AZIZ vzw, het gemeentebestuur en de Gemeentelijke Raad Ontwikkelingssamenwerking Zemst (GROZ). De actie bestond uit 3 onderdelen:
 - a) **een tentoonstelling over "vooroordelen en verdraagzaamheid"**: 12 mei t/m 23 mei in de schuur van de Schranshoeve te Epegem.
28 klassen van de plaatselijke basisscholen hebben deze tentoonstelling bezocht !
 - b) 4 basisscholen kaderden dit bezoek in een bredere **schooljaar actie** van het project "Kleur bekennen"
 - c) **een informatieve avond over "kinderen leren omgaan met anders zijn"** op woensdag 21 mei. Michel Vandenbroeck, docent aan de Universiteit Gent en auteur van het boek 'De blik van de Yeti' (Utrecht 1999) legde uit hoe kinderen vanaf zeer jonge leeftijd een beeld over zichzelf en de anderen vormen en hoe opvoeders hen kunnen begeleiden in het omgaan met de vele verschillen (uiterlijk, handicaps, geslacht, afkomst, cultuur, geloof ...) in onze huidige samenleving.
- **Multicultureel slotfeest van de Grabbel en Swap activiteiten**, op vrijdag 28 augustus. AZIZ organiseerde in samenwerking met MIKST van Vilvoorde 3 educatie activiteiten: Afrikaanse dans, djembé en schilderen. 25 kinderen konden eraan deelnemen.
- **Wereldfeest**, op zondag 14 sept. in en rond de Schuur van de Schranshoeve, Epegem. Marokkaanse vrouwen maakten het eten klaar. Het feest werd geanimeerd met een buikdanseres, kinderanimatie, het gelegenheidsorkest Nothing Special, diverse optredens van asielzoekers en vluchtelingen (uit Irak, Iran, Afrika), de muzikanten Treaty, Sista Nela & Haertbeat van ASAP, en de DJ Sin Fronteras. De opkomst was opvallend groot.
- **Informatieavond "Beseffen wat er gebeurt in Tsjetsjenië"**
De genocide en schending van de mensenrechten in dit kleine Kaukasische land dat onafhankelijk wil zijn van Rusland, worden door politici en media 'dood' gezwegen. Amnesty International, Pax Christi en de koepel van de Vlaamse Vredesweek trokken de aandacht op Tsjetsjenië, in de hoop dat de internationale gemeenschap en vooral de Europese Unie een bemiddelende rol tussen Russen en Tsjetsjenen zouden opnemen. AZIZ organiseerde samen met de Gezinsbond Weerde een informatieavond met de medewerking van Bart Staes, Europarlementslid; Taissa Ismaelova, voorzitter van de Tsjetsjeense diaspora in België; en Annemarie Gielen, medewerkster van Pax Christi. Umar zong en Laela getuigde over haar heimwee en inspanningen om in België te integreren. De kopie van de Panorama-uitzending over het dagelijkse leven in het verwoeste Grozny

sloeg prent in de harten van de aanwezigen. *(kort verslag van deze avond in Zemst info, dec 2003; de informatieve panelen stonden in de maand nov in de bibliotheek van Zemst)*

3) Organisatie

AZIZ telde eind 2003 zestig leden.

De algemene vergadering vond plaats op 12 maart.

Ledenvergaderingen vonden plaats op 11 juni, 22 okt en 10 dec.

De Raad van bestuur vergaderde iedere maand.

Vanaf het ontstaan van AZIZ in 2001 was er regelmatig overleg met OCMW Zemst.

In 2003 wilde het OCMW dat alle personen die vrijwilligerstaken ten gunste van asielzoekers in het LOI opnemen, individueel een 'vrijwilligersovereenkomst' met het OCMW zouden ondertekenen.

Aanleiding was het feit dat OCMW sinds voorjaar 2003 ook samenwerkt met niet georganiseerde vrijwilligers en hen op dezelfde manier wilde behandelen als de georganiseerde AZIZ-leden.

AZIZ zocht overleg en advies bij het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) Steunpunt Vilvoorde en diverse andere organisaties van het vluchtelingenwerk (WIV te Mechelen, VLOS Sint-Niklaas, Fedasil). Op 11 juni werd een ledenvergadering belegd waarvoor PRIC een vormingswerkster van Company en Leyder ter beschikking stelde. Ook vertegenwoordigers van OCMW en andere vrijwilligers waren op deze vergadering aanwezig.

In deze en in daaropvolgende vergaderingen van 22 oktober en 10 december gaven de leden van AZIZ te kennen dat zij hun medewerking ten overstaan van het Lokaal Opvanginitiatief van OCMW Zemst via de vzw georganiseerd willen zien.

Als organisatie van het vluchtelingenwerk verdedigt AZIZ bovendien vaak andere prioriteiten dan het OCMW dat het beleid vertegenwoordigt.

Vanuit deze eigen benadering blijft AZIZ bereid tot constructieve samenwerking.

4) Deelname van AZIZ-leden aan vormingen

- 31 jan, Wereldwinkel, Palestina avond, Zemst (meerdere leden)
- 5 maart, WIV, Afghaans koken, Mechelen (3 leden)
- 6 maart, NVR persvoorstelling van het boek 'Een mens op de vlucht', Brussel (3 leden)
- 25 maart, PRIC Provinciehuis Leuven, informatiesessie over de asielprocedure (3 leden)
- 28 maart, 4 en 25 april, 9 mei, Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen, Schaarbeek, cursus 'kennismaking met een islamitische kijk op relaties en opvoeding, in het Westen' (1 lid)
- 16 mei, eredoctoraat aan Revolutionary Association of the Women of Afghanistan (RAWA), UIA Antwerpen (1 lid)
- 20 mei, 'vrouwenrechten in Afghanistan', UIA Antwerpen (4 leden en Farzana)
- 26 juni, lezing van Riffat Hassan over 'empowerment van moslimvrouwen, Brussel (1 lid)
- 26 aug, 3daagse cursus KMS 'Van discriminerende praktijken naar interculturaliteit en diversiteit', Brussel (1 lid)
- 19 sept, Steunpunt Allochtone meisjes en vrouwen, Brussel, Huwelijk en echtscheiding in Marokko (1 lid)
- 20 sept, PRIC Lokaal Steunpunt Vilvoorde: 'Vrijwilligers op stap met vluchtelingen', vorming op verzoek van AZIZ vzw, met medewerking van Frits Florin, filosoof en theoloog, en met Dirk Vermeyen, coördinator van PRICMA (8 leden van AZIZ). *Het verslag van deze vorming is verdeeld onder de leden en kan ook nog opgevraagd worden bij het secretariaat.*
- 27 okt., PRIC Lokaal Steunpunt Vilvoorde: 'omgaan met racisme' (1 lid van AZIZ)
- 30 okt, Debat Opvang van Iraanse asielzoekers in België, ULB campus Brussel (2 leden)
- 27 nov, Kleur bekennen, 'Asielzoekers: aller-retour?' Klein Kasteeltje, Brussel (1 lid)
- 28 nov, Vlaams Minderheden Centrum, 'Vrijwilligerswerk met nieuwkomers', Brussel (1 lid)
- 5 dec, PRIC, opvolgingscursus 'omgaan met racisme', Provinciehuis Leuven (1 lid)
- 10 dec, Debat over de schending van mensenrechten in Iran, VUB-campus Brussel (1 lid)

5) Samenwerking van AZIZ met andere vluchtelingen organisaties

De uitwisselingen en samenwerkingen die in 2002 al min of meer begonnen, werden in 2003 verder uitgewerkt en gestructureerd.

- **VLOS vzw (Vluchtelingen Onthaalgroep Sint-Niklaas) (zie www.vlos.be)**

Deze zeer actieve basisgroep is vergelijkbaar met AZIZ, maar bestaat al langer en is groter.

VLOS begeleidt vele vluchtelingen (al of niet ontvankelijk verklaard) in Sint-Niklaas.

VLOS geeft veel informatie aan AZIZ door.

- **WIV vzw (Werkgroep Integratie Vluchtelingen) Mechelen.**
WIV streeft er in de regio Mechelen naar dat vluchtelingen, asielzoekers en mensen zonder papieren kwalitatief opgevangen en onthaald worden en dat zij alle kansen krijgen om zich in de samenleving te integreren. WIV werkt met professionele medewerkers en vrijwilligers. Dankzij WIV kregen asielzoekers van het LOI te Zemst toegang tot sportactiviteiten in Mechelen, tot raad en hulp bij het zoeken naar advocaten en woningen,
- **OCIV (Overlegcentrum Integratie van Vluchtelingen), Brussel. (zie <http://www.ociv.org/>)**
OCIV is een onafhankelijke organisatie die zich op basis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens inzet voor bescherming van vluchtelingen door belangenbehartiging bij hun toelating, opvang en participatie.
 - Bij OCIV vindt AZIZ informatie en advies in verband met problemen van asielzoekers.
 - AZIZ geeft via OCIV problemen van de basis door aan de hogere beleidsniveaus
 - AZIZ heeft een abonnement op Planetsearch. Deze dienst zoekt gedetailleerde informatie over gebeurtenissen, data, plaatsen, groeperingen, instellingen, wetgeving in de herkomstlanden tot 10 jaar terug, ten behoeve van asielzoekers.
- **Kerkwerk Multicultureel Samenleven (KMS) (zie <http://www.kms.be/>)**
 - KMS is een beweging van de Vlaamse kerkgemeenschap. KMS organiseert vormingen en acties in een pluralistische visie.
 - **Kerkasiel.anders** is een gemeenschappelijk initiatief van KMS en de Commissie Migranten van de Verenigde Protestantse Kerken in België.
Meerdere leden van AZIZ namen deel aan de actie te Mechelen op zaterdag 21 juni die aandacht vroeg voor 'het wachten dat een eeuwigheid duurt' waarmee vele asielzoekers in België geconfronteerd zijn.
Meerdere leden waren aanwezig bij de vergaderingen.
 - KMS coördineert **Netwerk Racisme keren**. Het netwerk wil mensen motiveren en inspireren om effectief in te gaan tegen racistische discriminatie
De eerste vergadering van het Netwerk, 18 okt. in Brussel, was een inspraak- en participatievergadering met uiteenzettingen van Jaak Billiet (KU Leuven) en Koen Pelleriaux (Univ Antwerpen). 1 lid van AZIZ was aanwezig.
Het netwerk stelt AZIZ vzw op 20 maart 04 voor als voorbeeld van goede praktijk.
- **Forum Asiel en Migratie. (zie <http://www.f-a-m.be/>)**
Het forum werd najaar 2002 opgericht door een 20-tal organisaties die voorheen actief waren in de Nationale Beweging voor de Regularisatie van Mensen zonder Papieren.
Het forum ontwikkelde een basistekst met globale en samenhangende voorstellen in verband met het asiel- en migratievraagstuk. Het onderhandelt hierover met het beleid.
Eind 2003 hebben ruim 120 organisaties de tekst ondertekend. Ook AZIZ.
AZIZ sloot zich aan bij de Lokale acties van december 2003 door tijdens het Vredesfeest van 27 dec de 4 actiepunten van FAM toe te lichten:
 - uitbreiding van de bescherming voor vluchtelingen uit oorlogslanden of uit landen waar de mensenrechten worden geschonden
 - opvangstatuten voor humanitaire redenen
 - meer humane en doorzichtige procedures met meer rechtszekerheid voor asielzoekers
 - afschaffing van de gesloten centra.

Conclusie: al met al was 2003 een vruchtbaar jaar voor de vereniging.

Elementen van vooruitgang zijn: uitbreiding van contacten met asielzoekers en vluchtelingen die zelfstandig in de regio wonen; contact en samenwerking met andere verenigingen van de gemeente; contact en samenwerking met andere vluchtelingenorganisaties; duidelijker inzichten in de eigenheid en de doelstellingen van AZIZ vzw.

Deze inzichten zullen in 2004 verwerkt worden in de statuten van de vzw.

Net zoals alle vzw's moet AZIZ zijn statuten immers aanpassen aan de nieuwe vzw wetgeving van mei 2002. AZIZ laat zich in deze bijstaan door de koepelorganisatie VSDC (Vlaams Studie- en DocumentatieCentrum voor vzw's).